

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 3. marca 1939

Cena posamezni številki din 1'50

Previsoki občinski proračuni

Položaj naših občin je izredno težaven. Na eni strani jim nalaga država vedno nova bremena, ne da bi poskrbela tudi za njih kritje, na drugi strani pa rastejo naloge občin tudi na kulturnem in socialnem polju, ker prihaja iz centrale za te namene premalo denarja. Tako mora n. pr. Ljubljana v prav znatni meri prispevati za državno gledališče, za državno Trg. akademijo, vzdržuje žensko gimnazijo in mora neprestano zviševati svoje izdatke za socialne institucije in bi morala sedaj postaviti še lastno bolnišnico. Na drugi strani pa dohodki mesta ne naraščajo v tej meri, ker se gospodarstvo na periferiji države ne podpira v tej meri ko v središču države. Koliko palač je n. pr. sezidala država v Beogradu, v Ljubljani pa še univerzitetna knjižnica ne more biti gotova! To pa je menda tudi edina državna stavba, ki smo jo dobili po vojni!

V tem težavnem položaju si seveda pomagajo občine kakor vedo in znajo in si iščejo dohodkov, kjer je le mogoče. Pri tem iskarnju dohodkov se naravno dostikrat premalo upošteva položaj davkoplačevalcev in posledica tega je, da so gospodarska in industrijska podjetja v naših slovenskih mestih na vsak način preveč obremenjena. Mnogim podjetjem zato skoraj ne preostaja nič drugega, kakor da se selijo v kraje, kjer je davčna dolžnost manjša. Čeprav je res, da je centralizem v glavnem kriv tega preseljevanja industrije, pa nikakor niso tudi naše občine brez krivde. Te krivde ni mogoče zakrivati, ker so dejstva prenotorična in preveč znana.

Naj opozorimo na nekatera takšna dejstva. Ljubljana ima 66% občinski doklado, Zagreb 40%, Beograd 20%. V Ljubljani je torej za 20% višja ko v Zagrebu in za 40% proti Beogradu. Pri tem pa davčna osnova relativno v Ljubljani prav gotovo ni manjša ko v Zagrebu in Beogradu. Ali res mora imeti Ljubljana tako visoko doklado? Proračun Ljubljane tega vprašanja ne potrjuje. V štirih letih se je n. pr. v Ljubljani povečalo število mestnih nameštencev za 335. To je na vsak način pretirano in že tu bi se mogli doseči lepi prihranki! Tako župan ko predsednik finančnega odbora sta omenila, da bi se mogli s konverzijo doseči lepi prihranki. Zakaj se ta konverzija ni že izvršila? Tudi pri subvencijah bi se moglo mnogo prihraniti, čeprav ti prihranki ne bi bili preveč popularni.

Upoštevati je treba tudi to, da plačujejo gospodarska podjetja v Ljubljani tudi najvišje banovinske doklade. Tako znašajo te v Ljubljani 95%, v Zagrebu 65%, v Beogradu nič. Tudi za ljubljansko mestno občino mora biti jasno, da mora Ljubljana nuditi industriji vsaj neke druge ugodnosti, če hoče, da se naseli ali da ostane industrija navzlic tej velikanski davčni razliki v Ljubljani. Mogla bi te ugodnosti nuditi na vsak način pa vsaj to ugodnost, da ne bi obdačevala same proizvodnje. Toda v Ljubljani se tudi ta obremenjuje in tako morajo plačevati ljubljanska podjetja uvoznino na premog in koks, kar proizvodnjo znatno podraža-

je. Poleg tega pa morajo plačevati še trošarino od skoraj vseh surovin in materiala, ki ga uvažajo za predelovanje. Moralo bi zavladati načelo, da se proizvodnja nikakor ne sme obremenjevati.

Tudi električni tok bi se moral poceniti. V zadnjem času je res v tem pogledu doseženo izboljšanje in nekatera podjetja plačujejo že 1 din in manj od kilovatne ure. Toda za vsa industrijska podjetja brez izjeme naj velja tako znižana cena in ne le za ona, ki imajo lastne elektrarne. In to znižanje cene za industrijski tok pa je treba razglasiti in razbognati po svetu, ne pa o njem molčati.

Ljubljana pa bi mogla tudi sama povečati podjetnost na svojem ozemlju. Če je imela Ljubljana nekoč tri velika strojna podjetja in livarne, ne bi smela dopustiti, da bi Strojne tovarne in livarne prenehale. Občina bi morala najti nekak aranžman za rešitev tega podjetja.

Sploh se v sedanjih časih vidi, da se preveč nalaga javni denar v neproduktivna, skoraj prav nič pa v produktivna podjetja.

Treba pa pomisliti še to, da kažejo vsi znaki na to, da gremo v dobo depresije. Če je bil lani donos davkov večji, pa more postati prihodnje leto manjši. Zato je treba ustvarjati rezerve, da bi

se mogla kriza brez stresljajev premagati.

Zivimo v časih, ki imajo tudi to posebno lastnost, da smo se kritike čisto odvadili. Celo blagohotne kritike, in da so namesto kritike silno v modi slavonspevi. Toda v kritiki je vzpodbuda, v izpodbudi pa napredek in zato smo tudi napisali teh par skromnih vrstic in pa v prepričanju, da bi se še moglo mnogo izboljšati v vseh naših občinskih gospodarstvih in da še ni prišel čas za lovorike. Vprašanje pocenitve uprave je še vedno nerešeno in prav tako vprašanje olajšanja davčnega bremena, da bi gospodarstvo svobodneje zadihalo.

voature. Bogoslovje je E. Študi-ral v Rimu. Že l. 1901. je bil dodeljen vatikanski diplomaciji ter je nastopil službeno mesto v kongregaciji za izredne cerkvene zadeve. Nato je bil profesor bogoslovja, potem profesor za cerkveno diplomacijo in l. 1911. je bil imenovan za podtajnika, kmalu nato pa za tajnika kongregacije za izredne zadeve. L. 1917. je bil imenovan za nuncija v Münchenu, nato pa v Berlinu, l. 1930. pa je postal drž. tajnik.

Kot državni tajnik je pripravil in podpisal celo vrsto konkordatov (tudi z Jugoslavijo) in si pridobil s svojim modrim in taktičnim nastopanjem spoštovanje povsod, kjer je deloval.

Njegova hitra izvolitev je tudi najlepši dokaz splošnega spoštovanja, ki ga je užival.

Neumesten predlog Trgovci soglasno odklanjajo dohodnino

Iz trgovskih krogov smo prejeli nastopni dopis:

Te dni ste poročali o aktualnem predavanju univ. prof. dr. Murka. Zabeležili ste tudi njegov predlog, da se s sočasnimi znižanjem drugih davčnih vrst uvede dohodnina.

S teoretskega stališča ima gospod profesor popolnoma prav. V naši davčni zakonodaji teoretično manjka dohodnina, ki naj zadene tudi one dohodke, ki so sedaj oproščeni donosnin. Vendar pa bi bilo teoretsko morebiti še bolj utemeljeno obdačevanje po angleškem sistemu »sedule«, ki bi se mogel več ali manj prilagoditi našim prilikam.

Teoretsko razmotrivanje je dejansko le toliko interesantno, kolikor služi za presojo tega važnega vprašanja s praktične strani. Teorija ne more biti sama sebi namen, ampak se more dejansko uveljaviti le, kolikor je v skladu s prakso. In tu nastane vprašanje, kakšno stališče zavzemajo napram dohodnini gospodarski krogi. Njihovo mnenje je tem bolj interesantno, saj plačujejo že sedaj neko specialno dohodnino, ker se pridobnina odmerja po časih dohodkih.

Leta 1928. je davčni odbor narodne skupščine v predlogu zakona o neposrednih davkih izločil dohodnino. Izločitev je utemeljil z nastopno zelo značilno motivacijo:

»Pri obravnavi tega zakonskega predloga je smatral odbor za potrebno, da izloči iz predloga dohodnino. Ta davčna vrsta je že obstajala v nekaterih delih naše domovine, toda njeno izvajanje ni bilo v skladu niti s potrebami naših državnih financ, niti s potrebami davčnih zavezancev. Naša administracija še ni dorasla za ta finansi instrument, ki predstavlja najbolj sodobno davčno obliko. Uveljavljanje te davčne vrste se je moralo za gotovo dobo odložiti, predvsem v interesu naše državne administracije, kateri bo izvajanje in izenačenje donosnih davkov povzročilo itak dosti posla. Treba bo še dosti časa, da ji bo mogoče to nalogo obvladati.«

Davčni odbor narodne skupščine je svoj sklep utemeljeval s potrebo davčne administracije, ni pa navedel glavnega razloga, to je odpora davčnih zavezancev. Ti so takrat enodušno zahtevali, da se dohodnina ne uvede. Svojo zahtevo so utemeljevali s slabimi izkušnjami, ki so jih do tedaj imeli oni deli države, kjer se je dohodnina

preje pobirala. Njihov odpor pa je imel le delni uspeh, ukinila se je pač dohodnina, uvedla pa pridobnina, ki je nekaka specialna dohodnina za trgovce, obrtnike in industrije. Izkušnje, ki jih imamo sedaj po 10 letih, odkar je uvedena taka pridobnina, nam jasno dokazujejo, kako je bil v sedanjih prilikah odpor proti dohodnini utemeljen. Pridobnina se pobira od čistega dohodka, pa se čisti dohodek niti pri 2% pridobnini zavezanil podjetij ne more ugotoviti po poslovnih knjigah ali na kak drug zanesljiv način. Dohodki se praviloma ocenjujejo. Ocena se izvršuje na način, da vzbuja pri prizadetih jezo, razburjenje in zato tudi odpor, ki se pojavlja v prvi vrsti zaradi neenakomernosti v ocenah. Neenakomernosti obstajajo ne le v okviru posameznih banovin, ampak celo v okviru posameznih davčnih uprav, še več v okviru posameznih občin. Neenakomernosti so poleg drugih hrib, ki jih ima odmerno postopanje, glavni povod za pritožbe. Aparat celo v Sloveniji, kjer pravimo, da je vendar še najboljši, ne more teh napak odpraviti. Zbog tega lahko rečemo, da niti v Sloveniji ni docela kos svoji nalogi. Ker obstoje neenakosti in se tudi druge hibe odmerne postopanja ne daje odpraviti, moramo priznati, da davčna morala, ki je bila, vsaj pri nas na višku, vedno bolj peša. Moralo spodkopujejo na eni strani neenakomernosti, na drugi strani pa visoka davčna stopnja, ki v zve-

zi z dokladami daje pridobnini značaj oddaje premoženja.

Pridobnina pri nas in tudi v drugih državah kaže v svojem zgodovinskem razvoju obilico problemov in davčno tehničnih težkoč. Odgovor na vprašanje, kako te probleme rešiti in kako težave odpraviti, je jako težak. Z ozirom na naše razmere se mora edino ugotoviti, da bi bilo odmerjanje pridobnine po zunanjih znakih vendar prikladnejše nego obdačevanje po modernih načinih dohodnine. Pobiranje dohodnine zahteva visoko razvito gospodarstvo in dobro organizirane davčne oblasti in predvsem odlično in praktično izšolan aparat. Ako ti pogoji niso dani, je zastoj pričakovati, da bi se dohodnina obnesla.

Naše gospodarstvo je v sedanjih časih razveseljivo napredovalo, je pa še vedno toliko primitivno, da še dolgo ne bo doseglo tiste stopnje, ki jo ima gospodarstvo v zapadnih državah. Pri nas — in najbrže tudi v drugih agrarnih državah — pogoji za uvedbo dohodnine niso dani. Slabe izkušnje, ki smo jih imeli v zadnjih letih s pridobnino, zadosti dokazujejo, da za dohodnino naš odmerni aparat nikakor ne zadostuje. Trajalo bo najbrže še desetletja, da si za dohodnino tudi pri nas ustvarimo potrebne pogoje. Danes teh pogojev ni in ne kaže, da bi bili podani v bližnji bodočnosti. Zato so predlogi za uvedbo dohodnine pri nas najmanj, kar moramo reči — mogo prezgodnji.

Novi papež izvoljen Kardinal Pacelli — papež Pij XII.

Presenetljivo hitro je bil izvoljen novi papež. Konkclave je trajal samo en dan in od l. 1621., ko je bil izvoljen papež Gregor XV., se je prvič zgodilo, da je bil izvoljen papež že prvi dan konklave.

Izvoljen je bil po tretjem glasovanju in ob 18.06 je beli dim iz Sikstinske kapele oznanil, da je bila volitev kardinalov uspešna. Takoj nato pa so zvočniki oznanili: Naznanjamo veselo vest — Habemus papam — imamo novega papeža kardinala Pacellija — Pija XII.

Na trgu pred cerkvijo sv. Petra je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je sprejela vest o izvolitvi novega papeža z veseljem. Kardinal Pacelli je sprejel izvolitev ter povedal, da si je iz-

bral ime Pija XII. Nato je odšel na balkon cerkve sv. Petra in podelil svoj prvi blagoslov mestu Rimu in vsemu svetu — urbi et orbi.

Hitro pa se je vest o izvolitvi novega papeža razširila tudi po vsem svetu in zvonovi iz vseh cerkva so oznanjali vernikom, da je dobila katoliška cerkev novega poglavarja.

Izšli so tudi že prvi komentarji listov. V glavnem vsi poudarjajo, da je bil kardinal Pacelli najmlajši sodelavec papeža Pija XI. in da bo zato tudi nadaljeval njegovo politiko.

Papež Evgen Pacelli je bil rojen 2. marca 1876 v Rimu in na svoj 63. rojstni dan je bil izvoljen tudi za papeža. Njegov oče je bil dekan posvetne konzistorialne ad-

Poučno potovanje lesnih trgovcev in industrialcev v Nemčijo

Zadnjič smo poročali, da je Glavni poslovni urad nemške lesne organizacije »Marktreinigung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft« že izdelal načrt za poučno potovanje naših lesnih trgovcev, industrialcev in producentov v Nemčijo. Načrt je sestavljen tako, da bi si naši izletniki mogli ogledati organizacijo velikega nemškega gozdnega urada, veliko nemško žago, veliko nemško podjetje za izdelovanje furnirjev in drugo obdelavo lesa, nadalje nakladanje lesa iz čezmorskih držav v Hamburgu, organizacijo lesnega prometa na Renu ter organizacijo rečne lesne trgovine v Nemčiji.

»Putnik« je sedaj izdelal načrt, kolikšni bi bili stroški za to potovanje.

Izletniki bi napravili sledečo pot: Ljubljana—München—Dresden—Leipzig—Berlin—Hamburg—Düsseldorf—Köln—Frankfurt—München—Ljubljana. Prepotovali bi torej skoraj celo Nemčijo. Potovanje bi trajalo deset dni in bi veljalo za:

II. razred po železnici 1508 din

III. razred po železnici 1062 din

Če bi se pa odločili izletniki za potovanje z avtobusom, bi to veljalo pri udeležbi 15 oseb 1300 din, če bi bilo udeležencev 20 pa le 950 din.

Poleg tega bi se moralo plačati še za kolektivni vozni list, za vodnika pri izletu z železnico 200 dinarjev, pri izletu z avtobusom pa 100 din.

Voznja in hrana za ves čas potovanja bi veljali 1600 din. Vse potovanje bi torej veljalo za II. razred 3300 din, za III. razred pa 2862 din, z avtobusom (15 udeležencev) 3000 din in z avtobusom (20 udeležencev) 2650 dinarjev. Niso pa tu upoštevani stroški za ogled galerij, razstav itd.

Kdor se namerava udeležiti poučnega izleta, naj se takoj prijavi ustno ali pismeno Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani (telefon št. 31-97). V prijavi naj navede, če želi, da se potuje z železnico ali z avtobusom, ali bo potoval v II. ali III. razredu železnice, ali je za to, da bo potovanje marca meseca ali aprila.

Prijave naj pošljejo vsi zainteresirani čimprej!

Poročajte vedno o vseh važnejših dogodkih svojega kraja »Trgovskemu listu«!

Letošnji Mariborski teden

bo od 5. do 13. avgusta na dose-
danjem prostoru ob Prešernovi
ulici, ker je ta prostor še najpri-
mernejši. Vodstvo zadruga je se-
daj razpisalo natečaj osnutkov za
plakate za VIII. Mariborski te-
den, ki jih je poslali do 31. mar-
ca na naslov »Mariborski teden,
Maribor, Grad«. Osnutki morajo
biti opremljeni z geslom. Plakat
naj ima velikost 63 x 95 cm in
naj bo izdelan za barve (največ
sedem barv). Osnutki morajo bi-
ti glede izdelave na mednarodni
višini sodobne reklamne tehnike.
Razpisane so štiri nagrade za naj-
boljše osnutke, in sicer po 2000,
1000, 500 in 300 dinarjev. Pravo-
časno dospele osnutke, ki jih ena
oseba lahko pošlje tudi več, oceni
posebno razsodišče. Podrobnosti
so razvidne iz razpisa, ki je na
razpolago v vseh poslovalnicah
»Putnika« in v pisarni Maribor-
skega tedna.

Navodila Narodne banke za trgovino z USA

Narodna banka je razglasila, da
veljajo od 1. marca dalje glede
uvoza in izvoza iz oziroma v Zdu-
žene države Severne Amerike na-
slednja navodila:

1. Dosedanji način uvoza kontro-
liranega blaga iz USA proti kom-
penzaciji izvoza domačih proizvo-
dov se ukinja. Posli, za katere so
bila prej izdana od strani Narodne
banke kompenzacijska odobrenja,
se morajo upravljati v celoti na
način, ki je določen v izdanih odo-
brenjih.

2. Kontrola nad uvozom po odo-
loku finančnega ministra, št. 6300/8
od 30. januarja letos, se bo uvajala
tudi na Združene severnoameri-
ške države, kot dozdaj. Z ozirom
na to je za uvoz kontroliranih
predmetov iz USA potrebna (ka-
kor tudi za ostale neklirinske
države) še nadalje predhodna na-
bava potrdila odbora za uvoz pri
Narodni banki.

3. Uvozniki ameriškega blaga
morajo pri vložitvi prve prošnje
za uvoz kakršnih koli predmetov,
razen avtomobilov, predložiti Na-
rodni banki podatke o uvozu to-
vrstnega blaga, in sicer posebej za
blago, uvoženo leta 1938., in spel
posebej za blago, uvoženo od 1. ja-
nuarja do 14. februarja t. l., na po-
sebnih obrazcih rumene barve, ki
se dobe pri Narodni banki in pri
vseh njenih podružnicah.

4. V prvem polletju letošnjega
leta bo dovoljen uvoz avtomobilov
iz USA v mejah določenih kontin-
gentov posebej za tovrstne in po-
sebej za potniške avtomobile brez
plačila s kompenzacijo, kakor se
je to zahtevalo dosedaj. Zaradi po-
razdelitve določenih kontingentov
je potrebno, da uvoznike firme
avtomobilov pošljejo Narodni ban-
ki svoje prošnje z naznačeno vred-
nostjo avtomobilov, ki jih namera-
vajo uvoziti v prvem polletju 1939,
kakor tudi spiske o uvozu avto-
mobilov, posebej tovrstnih in po-
sebej potniških za leto 1935, 1936,
1937 in 1938 na posebnih obrazcih
(rdeče barve, ki se dobe pri Na-
rodni banki in njenih podružni-
cah).

5. Za plačanje avtomobilov št. 675
(cevi in plaščev za pnevmatiko),
radioaparator (št. 664.6), koles,
motornih koles in njihovih priko-
lic kakor tudi njihovih delov
(št. 672.674) ter računskih, pisal-
nih strojev in strojev za množenje
(št. 685), bo Narodna banka odo-
stopila domačim uvoznikom za nave-
dano blago potrebne vsote v pro-
stih devizah, za kar se bodo uvoz-
niki po pooblaščenih zavodih obra-
čali nanjo.

6. Istočasno se obveščajo vsi za-
interesirani domači izvozniki, da
bo Narodna banka opravljala odk-
kup deviz od izvoza naslednjega
blaga v USA: fižola, hmelja, pre-
delanega mesa, kož, divjačine in
vseh vrst predelanih kož.

Lesni monopol v Italiji se uvede

Potrebna je organizacija naših lesnih izvoznikov

Kakor pravijo poročila iz Itali-
je, je že popolnoma sklenjeno, da
uvede s 1. julijem Italija mono-
pol za lesno uvozno trgovino. V
ta namen se bo ustanovilo v Ita-
liji pet družb, ki bodo imele mo-
nopolno pravico za ves uvoz lesa
v Italijo. Vsaka teh družb dobi
čisto določen delokrog. Tako bo
uvažala ves les iz Jugoslavije
družba v Trstu, iz Nemčije druž-
ba v Benetkah, iz Rusije družba
v Neaplju, iz Združenih držav
Sev. Amerike družba v Genovi in
iz Romunije družba v Kataniji.

Ker bo ves uvoz osredotočen v
eni roki, bo seveda mogla Italija
na ta način tudi mnogo bolj pri-
tisniti na cene in na prodajne po-
goje. Za lesne izvoznike nastaja s
tem nevarnost, da bodo morali
pogoje teh petih družb sprejema-
ti, razen če ne bodo tudi sami
dobro organizirani, da bodo mo-
gli nastopiti kot enako močan
partner. Svojo enotno organiza-
cijo pa morajo lesni izvozniki
ustanoviti tudi zato, ker je izkuš-
nja več ko enkrat pokazala veli-
kanske nediscipliniranosti naših
izvoznikov in so nekateri tudi
kvarili cene, samo da so izrinili
z italijanskega trga druge jugo-
slavske izvoznike.

Položaj za naš lesni izvoz v Ita-
lijo je torej danes naslednji: Ita-
lijanski lesni trg je popolnoma
organiziran, naš lesni izvoz pa je
še vedno neorganiziran. Na zad-
nji seji Stalnega lesnega odbora
v Beogradu se je tudi to konstata-
lo, vendar pa se ni še nič stori-
lo, da se organizacija našega
lesnega izvoza tudi izvede. Pred-
log, da bi Zavod za pospeševanje
zunanje trgovine vsakih 15 dni
določal kontingente, iz razumlji-
vih vzrokov ni mogel prodreti.

Nujno je, da se naši lesni iz-
vozniki čim prej dogovore, da
bodo pripravljani, ko se začne iz-
vajati v Italiji lesni uvozni mo-
nopol.

Vprašanje našega lesnega izvoza v Francijo

Kakor smo informirani, se je
med našimi lesnimi izvozniki raz-
pravljalo tudi o našem bodočem
lesnem izvozu v Francijo in v
Alžir. Po novi trgovinski pogodbi
s Francijo bi namreč bili mi v
trgovinski bilanci s Francijo ak-
tivni za 300 do 310 milijonov fran-
kov. Od vsega uvoza v Francijo
je določeno, da bi odpadlo na les
75.000 ton. Od te količine nam je
priznala Francija za 65.000 ton
lesa preference, in sicer 60 fran-
kov za tono. Naše cene za mehki
les so za Alžir za madriere pre-
visoke za 40 frankov, za rezan
mehki les pa za 15 frankov, za
Francijo pa za 45 frankov. Zato
bi se od francoske premije pla-
čevale za mehki les, ki se izvaž-
a v Alžir, premije po 30 frankov za
tono, za les, ki gre v Francijo pa
premije po 50 frankov.

Za trdi les pa je razlika v ceni
mного višja ter znaša od 125 do
400 frankov. Da bi se mogel iz-
važati naš trdi les v Francijo in
izkoristiti nam dovoljeni kontin-
genti, bi se moralo plačati premij
za 6.900.000 frankov. Od teh pre-
mij bi plačala Francija 3.900.000
frankov, dočim bi morala 3 mili-
jone frankov plačati naša drža-
va.

Že v 24 urah

barva, plesira in
kemično snaži
obleke, klobuke
itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-
nike in manšete. Pere, suši, monga in
lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

va. Nekateri naši lesni izvozniki
predlagajo, da bi se to zgodilo na
ta način, da bi priznala Narodna
banka našim izvoznikom trdega
lesa v Francijo višje tečaje za
funt. A tudi v tem vprašanju med
našimi izvozniki in oficialnimi
drž. zavodi še ni prišlo do soglas-
ja. Vzrok več, da se čim prej
ustanovi enotna organizacija les-
nih izvoznikov.

Druge vprašanja

Ob priliki zadnje seje Stalnega
lesnega odbora v Beogradu se je
govorilo med našimi izvozniki tu-
di o obnovi lesnega izvoza v Špa-
nijo. Prevladala je misel, da bi
bil ta izvoz mogoč šele potem, ko
bi se poravnale naše terjatve pro-
ti Španiji, oz. ko bi se te uredile.

Tudi z Nemčijo še ni naš lesni
izvoz popolnoma urejen. Naši iz-
vozniki nimajo prav nobenega
vpliva na razdelitev naših uvoz-
nih lesnih kontingentov. Nekateri
se favorizirajo na škodo drugih.
Tudi tu se vidi potreba enotne
organizacije naših lesnih izvozn-
ikov. Nekateri priporočajo, da bi
se uvedla kontrola nad vplačili za
iz Nemčije uvoženo blago. Do
sklepa pa tudi v tej zadevi še ni
prišlo.

Soglasno in odločno pa so na-
stopili vsi lesni izvozniki proti na-
meravanju zvišanju železniških
pristojbin. Že itak se mora boriti
naš izvoz z največjimi težkočami.
Če bi se sedaj še zvišale železni-
ške tarife, bi naši lesni izvozniki

na mnogih tujih trgih sploh ne
mogli več konkurirati.

Odločno so nastopili vsi lesni
izvozniki tudi proti nameravani
taksi za splavljanje. Pomenila bi
samo novo obremenitev lesne tr-
govine, ki itak doživlja že dovolj
težko stanje.

Končno so lesni izvozniki zahte-
vali, da se prepoved izvoza smre-
kovih skorij odpravi.

Naš lesni izvoz je postavljen
pred zelo težke naloge. Zaradi de-
viz naj bi se dvignil naš lesni
izvoz v neklirinske države. Toda
v teh so cene za les mnogo nižje
ko v klirinskih. Da bi mogli nu-
diti les po zadovoljivih cenah v
klirinskih državah, bi se morale
odpraviti prevelike obremenitve,
ki so danes naložene na lesno
trgovino. Predvsem pa bi se mo-
rale izvoznike devize zaračuna-
vati po dejanskem tečaju, ne pa
po mnogo nižjem uradnem.

Posebna težava pa nastaja v
zadnjem času, ker je lesni uvoz v
klirinske države organiziran do
skrajne konsekvence, naš izvoz
pa v isti meri neorganiziran. Or-
ganizacija našega lesnega izvoza
v Nemčijo je zato skrajno potreb-
na.

Tudi na Madžarskem se pri-
pravlja monopolizacija lesnega
uvoza. Ta namera se še ni izpe-
ljala le zato, ker še ni prišlo do
soglasja, katere madžarske tvrdke
o. banke bi imele ta monopol v
rokah. Računati pa je s tem, da bo
monopol lesnega uvoza na Mad-
žarskem kmalu izveden.

Josip Vidmar osemdesetletnik

V nedeljo praznuje osemdeset-
letnico ugledni ljubljanski meščan
in zaslužni slovenski gospodarski
človek — Josip Vidmar. Rojen v
Dolu pri Ljubljani je moral zgo-
daj stopiti na trnjevo pot sloven-
skega človeka, ki se more zanesti
le na svoje delavne roke, svojo
krepko voljo in dobro znanje. Po-
sebnost težko pa je bilo življenje v
tistih časih, ko si je začel delati
pot v življenje Josip Vidmar, za
one naše ljudi, ki so se lotili go-
spodarskih poslov. Trgovina in
tudi obrt sta bila čisto v nemških
rokah in kdor se ni hotel temu
prilagoditi, zanj skoraj ni bilo
mesta. Kljub temu pa si je Josip
Vidmar znal pomagati naprej in
si ustanovil prvo slovensko izde-
lavalnico dežnikov ter se znal s svo-
jimi solidnimi izdelki uveljaviti
na trgu kljub močni konkurenci
starejših podjetij in kljub temu,
da je bil vedno odločen Slovenec,
ki tega tudi nikdar ni skrival. Njegovo
podjetje je raslo, postalo
prava tovarna in vodilno podjetje
te stroke za vse Slovenijo.

Čeprav se je moral popolnoma
posvetiti svojemu podjetju, je kol
zaveden narodnjak, ki je moral v
tistih časih opravljati pionirsko
delo, našel vedno tudi časa, da se
je udeleževal v slovenskem jav-
nem, političnem in gospodarskem
življenju. Bil je dolgo vrsto let ob-
činski svetnik mesta Ljubljane ter
odbornik Mestne hranilnice ljub-
ljanske. Zlasti med vojno je po-
svetil temu našemu najodličnejše-
mu zavodu mnogo dela in prav za
prav s pok. Kollmannom vodil
zavod. Bil je tudi eden prvih čla-
nov Trg. obrtne zadruga, ki se je
kasneje združila z Jadransko ban-
ko in dala tržaškemu zavodu pod-
lago, da se je razširil po vsej Slo-
veniji.

Da je bila življenjska pot Josipa
Vidmarja tako uspešna, je v veliki
meri tudi zasluga njegove zveste
zakonske družice gospe Josipine,

ki je bila vedno iniciativna in
polna življenjske energije, ki tudi
v najtežjih razmerah ni popustila.
Tudi v javnem življenju se je mar-
ljivo udeleževala in marsikatera
akcija je bila uspešno izvršena le
po zaslugi vedno ljubeznive, a
vedno tudi odločne gospe Josipine.

Po njeni zaslugi je bila hiša
Josipa Vidmarja tudi ena naših
prvih narodnih rodbin. Zato so
dobili tudi vsi otroci narodno
vzgojo, da smo danes nanje lahko
ponosni. Najstarejši, doktor Milan
Vidmar je eden naših prvih znan-
stvenikov in svetovni šahovski ve-
le mojster najstarejša hči, ga. Mila
je poročena s prof. Favajem, drugi
najstarejši sin Stane je zaslužni
predsednik Zveze trg. združenj,
zmagovalec na vseslovenskih so-
kolskih tekmah v Pragi 1912, ki
danes tudi vodi podjetje svojega
očeta in poleg tega veliko lastno
tekstilno tvornico, hčerka Ivanka
se je poročila z režiserjem Skr-
binškom, sin Jaže je dramaturg
našega gledališča, znan po svojih
kritikah in publicističnih delih,
sin Ciril pa je eden naših naj-
zaslužnejših založnikov ter znan
šahist in končno hčerka Meta,
znana umetnica plesa.

Obdan od svojih v življenju
uspešnih otrok, ki so mu vsi v
čast, praznuje Josip Vidmar svojo
osemdesetletnico, h kateri mu
iskreno čestita vsa slovenska jav-
nost in vsi njegovi številni prija-
telji z iskreno željo, da bi doživel
še mnogo srečnih in zadovoljnih
let! Na mnoga leta g. Josip Vidmar!

Politične vesti

Romunski zun. minister Gafenco
je odpotoval v Varšavo, kjer bo
razpravljal s poljskimi državniki o
poglobitvi poljsko-romunskih stik-
ov. Njegovo potovanje ima pose-
ben pomen, ker prihaja v Var-
šavo tik po odhodu grofa Ciana.

V romunsko vladno stranko na-
rodnega preporoda so vstopili tudi
skrajni desničarji pod vodstvom
Cuze in Micesca.

Grški listi pišejo, da je Grčija
pripravljena omogočiti Bolgarski
gospodarski dostop do Egejskega
morja, da pa na odstopitev gr-
škega ozemlja v ta namen ni niti
misliti. Tudi zgraditvi posebne že-
lezniške proge, ki bi vezala Bolgar-
sko z Egejskim morjem ne bi Gr-
čija nasprotovala. — Nekaj je to,
toda ne ravno veliko!

30 vodilnih članov stranke biv-
šega ministrskega predsednika
Cankova je bolgarska policija are-
tirala in internirala. Bili so areti-
rani, ker so se strankarsko udele-
ževali, čeprav je bila njih stran-
ka razpuščena.

Uradni razgovori zunanjega mi-
nistra Ciana z ministrom Beckom
so končani. Komunikacije o teh raz-
govorih pa bo objavljen šele po
odhodu grofa Ciana. Iz Varšave se
poročajo, da bo Poljska še nadalje
ostala zvesta svojemu zavezništvu
s Francijo, toda ta zveza je samo
obrambna. Nikakor pa ne bi mogla
Poljska sodelovati pri nobeni stva-
ri, ki bi bila naperjena proti Rimu
ali Berlinu. Ne more pa Poljska
vstopiti tudi v protikomunističen
blok. Potrjuje se, da sta se Ciano
in Beck razgovarjala tudi o kolo-
nialnih zahtevah Poljske.

Republikanska vlada Negrina je
baje sklenila, da se bo še nadalje
borila in da bo skušala vzdržati
v boju vsaj do poletja, ker upa, da
pride do tedaj v Evropi do spre-
memb. Če bo še nadalje poveljavala
republikanskim četam gen. Miaja,
se ne ve. Nekateri listi poročajo, da
je že odpotoval iz Španije, drugi
pišejo, da je proti nadaljevanju
boja, ker smatra, da je s člove-
škega stališča najbolje, če se usta-
vi nadaljnje prelivanje krvi, neki
listi pa zopet pišejo, da je še v
Španiji in da bo on vodil obrambo.

Francoska vlada je sklenila, da
imenuje za svojega veleposlanika
pri vladi gen. Franca maršala Pe-
taina, najslavnejšega še živega
vojvododjo iz svetovne vojne.
Francija hoče s tem poudariti,
kako veliko važnost polaga na do-
bre stike s Španijo.

Ameriška vlada je odložila pri-
znanje vlade gen. Franca, ker ho-
če počakati, da postane Francova
vlada gospodar vsega španskega
ozemlja in ker hoče najprej videti,
kako bo postopala z republikanci.
Maršal Badoglio se je vrnil z in-
spekcijskega potovanja po Tripoli-
taniji in Libiji.

Več angleških poslancev je vpra-
šalo angleškega drž. podtajnika v
zun. ministrstvu Buttlerja, če mu
je znano, da se nahajajo nemške
čete v Libiji. Buttler je odgovoril,
da ni prejel zunanje ministrstvo
nobenega takšnega poročila.

Iz Italije so bili izgnani trije
švicarski novinarji. V Švici je na-
pravil ta izgon zelo neuprten vtus
in listi zahtevajo, da tudi Švica
izžene italijanske novinarje. Itali-
janski in nemški poslanik sta ob-
iskala zunanjo ministra Motta
ter se pritožila, da švicarski tisk
neugodno poroča o notranjem po-
ložaju v Italiji in Nemčiji. Itali-
janski poslanik je ministru Motti
tudi podrobno razložil vzroke, za-
radi katerih so bili izgnani švicar-
ski novinarji.

Mussolini je ukazal, da se mo-
rajo zaradi rastočih draginje zvišati
delavcem mezde. Fašistične korpo-
racije bodo sedaj sklepale o zviša-
nju mezd.

Okoli Gibraltarja so se začele
velike pomorske vaje britanske
mornarice. Zbranih je 115 bojnih
ladij. Manevri bodo trajali 14 dni
in naj pokažejo, če je obramba
Gibraltarja zadostno učinkovita.

Od 115.000 družtev, kolikor jih je
bilo v Avstriji pred priključitvijo k
Nemčiji, je ostalo pri življenju sa-
mo 5000, dočim jih je bilo 110.000
razpuščenih. Premoženje vseh raz-
puščenih družtev je znašalo približno
dve milijardi RM ali nad
30 milijard din ter je bilo večino-
ma zaplenjeno v korist nemške
države. Zaradi razpusta teh dru-
štev je prišlo okoli 25.000 name-
ščenec ob kruh. Vsa avstrijska
društva so sedaj strogo vključena
v narodno-socialistične organizaci-
je. Tako poroča »Völkischer Be-
obachter«, ki bo o teh stvareh pač
dobro informiran.

Akcija irskih teroristov se na-
daljuje. V Belfastu je eksplodirala
bomba na neki plesni prireditvi.

Nemška vlada je prepovedala
nemskim državljanom, da bi vsto-
pili v francosko tujsko legijo.

Zidovska država v Palestini je
propadla, pišejo angleški listi, ker
je zavednost Arabcev prevelika.
Ker pa Arabci ne pristajajo še v
celoti na angleški načrt, ga bo
londonska vlada sama izvedla.

Strahovita eksplozija je bila v
Hirakati pri Osaki. Zletela je v
zrak velika tvornica municije. Nad
1000 ljudi je bilo ranjenih in ubi-
tih. Tvornica je razdejana, uničene
so velike zaloge streliva, ki so bile
določene za sedanjo japonsko ofen-
zivo na Kitajskem.

Občni zbor Združenja trgovcev v Mariboru

V nedeljo dopoldne je imelo Združenje trgovcev za mesto Maribor svoj redni letni občni zbor v dvorani svojega poslopija v Jurčičevi ulici. Obisk ni bil preveč zadovoljiv, kar je menda pripisovati krasnemu spomladanskemu vremenu. Zborovanje je poteklo v znamenju velike solidarnosti, ki spaja mariborsko trgovstvo. Težke gospodarske razmere, ki tarejo vse brez izjeme, jih silijo, da se trdno oklepajo svoje stanovske organizacije. Slika, ki jo je nudil občni zbor, je v tem pogledu zelo razveseljiva in je upati, da se bo stanovska solidarnost mariborskih trgovcev v bodoče še povečala.

Predsednik Miloš Oset je otvoril zborovanje in pozdravil na-

vzočne člane, zlasti pa zastopnika Zbornice za TOI g. Ferda Pinterja, zastopnika mestne občine obrtnega referenta dr. Senkoviča, Franja Majerja kot zastopnika Slovenskega trgovskega društva v Mariboru, profesorja Škofa kot predstavnika trgovske nadaljevalne šole, zastopnika tiska itd. Predsednik Zveze jug. združenj Stane Vidmar je poslal skupščini pozdravno brzojavko.

Predsednik je ugotovil, da je občni zbor pravilno sklican in sklepčen, nakar je podal pregled gospodarskega položaja v Jugoslaviji in zlasti v Sloveniji, s posebnim ozirom na razmere ob severni meji države.

Številno zastopano. Dočim nam kažejo občni zbori Zveze solidarnost trgovstva Slovenije, so pokazala razpravljanja in sklepi na predkongresnih zborovanjih, da teže iste nepravilne trgovce v Skoplju kot v Mariboru, v Pirotu kot v Metkoviću, skratka, da so težnje vsega jugoslovanskega trgovstva iste.

Priznanje delu Zbornice in njenim uradnikom

Predno končam, mi je še prijetna dolžnost, da se najiskrenejše zahvalim naši Zbornici, zlasti generalnemu tajniku Ivanu Mohoriču, tajniku dr. Plessu in konzulentu Žagarju, ker so nam z nasveti in tudi dejanji vedno radi pomagali. Zahvaljujem se pa tudi Zvezi trg. združenj in njenemu predsedniku Stanetu Vidmarju, pod čigar spretnim vodstvom je dosegla naša Zveza že takšno veljavo, da prednjači vsem drugim zvezam v državi. Zahvaljujem se nadalje šefu naše obrtne oblasti, ki je ščitil mariborsko trgovstvo, kolikor mu je pač bilo mogoče v danih razmerah. Izrekam svojo zahvalo našim profesorjem pri

trg. nad. šoli pod vodstvom gosp. prof. Škofa, ki požrtvovalno posvečajo svoje moči vsestranskemu napredku našega naraščaja. Zahvaljujem se pa tudi vam za sodelovanje v naši stanovski organizaciji, v kolikor ga je bila slednja deležna.

Kličem vam, podpirajte nas v naših stremeljenjih, ki veljajo izključno le koristim trgovskega stanu, zlasti vas, mariborskih trgovcev! Podpirajte zlasti naš stanovski tisk, naš »Trgovski list«, ki neustrašeno zastopa vaše interese, kakor tudi one vsega gospodarstva!

Kljub nepravilnostim, ki vas mučijo, vztrajajte dalje na braniku naših pravic ter varujte sloves solidnosti in realnosti mariborskega trgovstva! Izgleda, da prihajajo za našo domovino lepši časi, časi vsestranske konsolidacije, in trdno verujem, da se bodo pri tej priliki tudi za naš stan »vremena zjasnila«. (Živahno odobravanje.)

Nato je povzel besedo tajnik Združenja Franjo Skasa in podal naslednje poročilo o delovanju organizacije v pretekli poslovni dobi:

Poslovno poročilo tajnika g. Skaze

Poslovno leto vsake stanovske organizacije je poglavje zase, ki je tem zanimivejše, čim razgibanejši so časi, čim težji je življenjski boj. Prav posebno pestro je pa življenje in delovanje v trgovskem stanovskem društvu, ker se tu zrcali v malem svetovna izmenjava dobrin z vsemi spremljajočimi pojavi. Pri nas je še vedno usmerjen pretežen del delovanja v stanovskih organizacijah na obrambne ukrepe, t. j. na boj za obrambo svojih pravic. In tako je bilo tudi pri našem združenju v pretekli poslovni dobi.

Malo obširneje bom obravnaval samo najvažnejše dogodke preteklega leta in med te spada nedvomno državni trgovski kongres v Ljubljani. Kljub silnim, še v zadnjem momentu se pojavljajočim zaprekam je bila ta prirediteljska manifestacija solidarnosti trgovstva vse države, ki je bilo zbrano v Ljubljani v impozantnem številu skupno s stanovskimi tovariši iz Bolgarije. Nadvse stvarno so bila obravnavanja stanovskih vprašanj in teženj jugoslovanskih trgovcev, pri katerih so tudi naši mariborski tovariši iznesli marsikatero pomembno misel. S ponosom moremo reči, da so potekali kongresni dnevi v vsakem oziru nadvse sijajno in našemu domačemu trgovstvu v čast in ponos. Upajmo, da bodo tudi zahteve, ki so bile izrečene pri tej priliki, odjeknile tudi v naši prestolnici, ter tudi vsaj delno upoštevane.

Izgledalo je, da je spričo skrbne obdelave vseh stanovskih vprašanj skoraj nemogoče, še kaj povedati, in vendar je potekel občni zbor Zveze trgovskih združenj ob takšnem zanimanju in živahnem sodelovanju vseh navzočih, da se je videlo, kako potreben in koristen je bil tudi ta občni zbor.

Nekaj, česar naše Združenje doslej še ni doživelo, je bila posebna

mariborska izdaja »Trgovskega lista«

ob priliki lanskega Mariborskega tedna. Sprva je izgledalo, da bodo finančne težkote to edicijo onemogočile, a premagane so bile tudi te ovire in namera se je posrečila v polni meri. »Lastna hvala, cena mala«. Mi domačini moramo biti v naših izjavah previdni, zato

le omenjam mnenje nekaterih zelo merodajnih nemariborskih osebnosti, ki so se izrazile o tej številki zelo laskavo. Žal pa ni dosegla ta številka še one druge namere, da bi namreč tvorila uspešno propagando za naše stanovsko glasilo v Mariboru, kjer pač število naročnikov nikakor ne bi smelo narasti.

Aktualna vprašanja

Obeta se nam že dolgo zaželjena novelizacija zakona o obrtnih, ker smo dobili v preteklem letu že osnutek novele v izjavo. Seveda smo iznesli pri tej priliki vse želje in zahteve, ki so bile že ponovno izrečene v našem tisku in na stanovskih prireditvah. Zlasti smo zahtevali, da se spremeni prešli § 19. v toliko, da mora brezpogojno imeti vsak trgovec trgovsko usposobljenost.

Bilo je pa seveda še mnogo drugih nujnih reči, da je bilo Združenje primorano udeleževati se v tej ali oni smeri.

Zopet se je n. pr. pojavila nevarnost veleblagovnic, proti katerim je bilo treba nastopiti. Neprimerna sprememba uredbe o odpiranju in zapiranju poslovnih lokalov je seveda izzvala naše protizahteve, katere smo naslovili na kompetentno mesto. Akcija proti krošnjarenju pa sploh ne sme in ne more nikdar mirovati, zlasti v Mariboru ne; le žal, da ni toliko uspeha, kakor bi bilo treba. Ze davno in tudi na zadnjem

blagajniško poročilo g. Zidanška

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imel upravni sklad dinarjev 137.053,50 dohodkov ter dinarjev 128.616,90 izdatkov, hišni sklad pa din 167.496,— dohodkov ter 157.968,40 izdatkov in prenosov na podporni sklad. Razen tega se je izdalo za podpore obubožanim trgovcem in brezposelnim nameščencem din 11.760,—

Bilanca izkazuje naslednje premoženje: Upravni sklad dinarjev 21.534,55, hišni sklad dinarjev 225.534,48, vajenski sklad dinarjev 8434,60, podporni sklad dinarjev 80.536,36, podporni sklad branjecev din 8438,25, vrednost hiše in inventarja je ocenjena na

kongresu v Ljubljani obljubljena uredba o krošnjarstvu je tukaj edina učinkovita pomoč.

Povečanje telef. kablov je bilo zopet obljubljeno in že skoraj naznačen datum, a do danes kablov še ni.

Tudi dovozna cesta in prostor pred tovornim kolodvorom v Mariboru sta kljub našim ponovnim predstavkam v starem dezolainem stanju.

K osnutku novega carinskega zakona je bilo potrebno postaviti primerne spreminjevalne predloge, zlasti pa ponovno zahtevo po kemičnem laboratoriju pri tukajšnji carinarnici. Zopetna urgencia za ustanovitev podružnice Poštne hranilnice v Mariboru, zahteva po prepotrebni reorganizaciji prodaje soli, razne davčne akcije itd. so bile naše nadaljnje zahteve. Kot je videti, je večina želj in teženj takšnih, za katere se bori naše Združenje že leta in leta, kar dokazuje, da se želje gospodarskih krogov na odločujočih mestih premalo upoštevajo.

V lanskim poslovnim dobi so bila v Združenju tri predavanja, in sicer eno samostojno, eno skupno s Slov. trgovskim društvom, eno pa skupno s Tujskoprometno zvezo. Obisk predavanj je bil žal slab.

Zelo razveseljivo je dejstvo, da je v Združenju zanimanje za naše trgovske mladine vedno večje. Zopet so bili obdarjeni najpridnejši gojenci naše trg. nadaljevalne šole, zopet so bili nagradjeni najboljši spisi gospodarsko-aktualne vsebine trgovskih akademikov s pomočjo Združenja in nekaterih trgovcev. Pri tej priliki bi zlasti poudarjal hvalevredni ukrep uprave glede višje predizobrazbe trgovskega naraščaja. S tem se ne bo samo omejilo število vajencev in vajenk, kar je z ozirom na brezposelnost med trgovskim osebjem velikega pomena, temveč se bo na ta način dvignil tudi v splošnem nivo našega trgovskega pomladka.

Kot vsa leta do sedaj, sem bil tudi lani često primoran obračati se na vas, gospodje, po strokovno-tehnične nasvete, in to nikdar zaman. Iskrena vam hvala in prošim za podobno podporo tudi še nadalje. Prav posebno se pa moram zahvaliti gospodom iz naše Zbornice, v prvi vrsti dr. Plessu, pa tudi konzulentu Žagarju, od katerih sem prejel mnogo dragocenih pobud in instrukcij. Zahvalo sem dolžan tudi dr. Senkoviču, ki mi je šel prav prijateljsko na roko.

V Združenju smo budno zasledovali vse pojave v našem poslovnem življenju, ki so tangirali vaše interese, ter porabili vsako priliko, da smo se zavzeli za vaše pravice. Žal so uspehi le redki. Upam pa, da spričo raznih dalekosežnih sprememb v naši domovini, ni več daleč tista doba, ko bodo na odločujočih mestih vendar enkrat primerno upoštevani želje in teženj naših gospodarstvenikov. S tem prepričanjem grem preko neugodne preteklosti na delo za boljše bodočnost našega trgovstva. (Odobravanje.) Sledilo je

Poročilo predsednika Miloša Oseta

Klic po miru odmeva med človeštvom, a kljub temu se naša doba ne more spokojiti. Saj smo ravnokar zopet preživeli leto polno razburjenj, ko je dvakrat grozilo, da se bo krvava igra zopet ponovila. Da imajo takšni svetovno-politični pretresljaji težke posledice za vse gospodarstvo, je pač umljivo. In tako moramo danes samo konstatirati, da se bližajo zopet resnejši časi. Vse naše gospodarstvo se nahaja v nekakem valovanju, le da so valovi pri vsakem povratku manjši, zato manj nevarni. V toliko sem optimist.

Seveda je čutilo tudi gospodarstvo v naši državi posledice teh svetovnih perturbacij, kar najjasneje dokazuje naš izvoz. Priključitev Avstrije k Nemčiji in odcepitev industrializiranega sudeškega ozemlja od ČSR pomenita za našo zunanjo trgovino temeljite strukturne spremembe. V Nemčiji je bil naš izvoz po izkazih Narodne banke stalno manjši, kot naš uvoz. V Italijo nazaduje naš izvoz radi njenega sistema uvoznih dovoljenj. S Francijo smo ravni dovoljeni. S Grčijo smo pogodbeno sklenili trgovinsko pogodbo, katere vsebine še ne poznamo, upamo pa, da je boljša kot prejšnja. Kljub naši aktivni trgovinski bilanci naša zunanja trgovina ni bila v preteklem letu posebno ugodna.

In gospodarstvo v Sloveniji

Mesto odgovora samo konstatiram, da se nahajajo še vedno vsa večja, dobičkanosna podjetja v rokah tujcev in dobiček gre čez mejo, na drugi strani je pa davčno breme tako težko, da je lok že preveč napet. Pri tem ne smemo izgubiti iz vida, da je Slovenija pasivna pokrajina, kar se na odločujočih mestih nikakor neče priznati. Vse te javne dajatve bi bile do neke mere še znosljive, če bi se porabil denar doma; oživila bi javna dela, povečala bi se zaslužek prebivalstva, pojenjala bi brezposelnost in celotne razmere bi se zboljšale. Tako pa je volja odločujočih lokalnih faktorjev sicer dobra, a sredstev ni, in pasivna pokrajina ostane pasivna še naprej — saj jo zapuščajo celo že industrije, ki se radi boljših pogojev sele na jug.

Škodljivci domačega trgovstva

Ce se potem tudi naša notranja trgovina ne more posebno razviti, je pač popolnoma razumljivo. Razumljivo še tembolj, ker se ima ravnati trgovina boriti v največji meri z mnogimi in nevarnimi nasprotniki in škodljivci, ki že leta in leta kljub stalnim pritožbam trgovcev dušijo našo trgovino. Samo z obljubami še pač ni bilo nikomur pomagano. Leto za le-

tom iste pritožbe, ki se razlikujejo med seboj samo v toliko, v kolikor zla rasejo. Tako se je na pr. z invalidsko uredbo možnost krošnjarenja samo povečala, ker se hoče dati tem žrtvam vojnih grozot zaslužek na ta način. Jaz pa sem mnenja, da so zaslužili ti reveži poštene eksistenčne možnosti, ki predvsem ne bi bile nikomur v kvar.

Posledice novega združnega zakona, proti kateremu se je nedavno naš bivši poslanec g. minister Mohorič tako vztrajno, a skoro osamljen boril, se že kažejo v tem, da pričenjajo nabavljajne zadruge drž. uslužbencev sprejemati kot člane tudi druge ljudi, naše dosedanje odjemalce.

Omenjam nedavno izšlo skrajno neugodno uredbo o odpiranju in zapiranju, ki je kljub intervencijam žal še vedno v veljavi.

To so torej spremembe od lani, vse v naše slabo. Vse drugo je pa ostalo še od prej, kot n. pr. stalno previsoke davščine, centralizacija denarnih sredstev v raznih privilegiranih denarnih zavodih, za trgovstvo neugodna kmetiška zaščita, tudi veleblagovnice še vedno groze, ker je prepoved ustanavljanja samo podaljšana itd. Če pa vzamemo še čisto lokalne nepravilnosti, moram omeniti obupne poštne razmere radi premalega števila uslužbencev, naše nemogoče ceste, ki zavirajo predvsem naš tujski promet, škandalozno dovozno ceno in prostor pred tovornim kolodvorom in sl.

Premalo se stori za Maribor

Mnogo večjo gospodarsko vlogo bi lahko igral naš Maribor, če bi se nasveti in želje lokalnih gospodarskih faktorjev bolj upoštevale. Ze dalj časa se potegujemo za prepotrebno filialo Poštne hranilnice v Mariboru. K osnutku novega carin. zakona smo iznesli med drugim tudi predlog, da obdrži naša carinarnica značaj glavne carinarnice, kar bi imelo za posledico, da dobi Maribor carinski kemični laboratorij. Za neovirani razvoj prometa potrebujemo še en dravski most, o katerem se zadnje čase sicer že mnogo govori, nihče pa ne ve, kdaj ga bomo v resnici dosegli?

Na kratko bi še omenil naše stanovske prireditve v preteklem letu, in sicer vsedrjavni trgovski kongres v Ljubljani in skupščino Zveze trg. združenj v Logatcu. Tu moram predvsem z veseljem poudariti, da je vsedrjavni kongres kljub grozečim zaprekam uspel nadvse sijajno, saj ga je posetilo na tisoče trgovcev iz naše države in močna delegacija naših tovarišev iz Bolgarije. In kar me še prav posebno veseli, tudi naše mariborsko trgovstvo je bilo zelo

V imenu nadzorstva

je g. Klanjšek prečital poročilo o pregledu poslovanja in poslovnih knjig ter ugotovil, da je bilo poslovanje v najlepšem redu in da se lani sprejeti proračun nikakor

ni presegel. Predlaga razrečnice s pohvalo.

Poročila so bila nato vzeta soglasno na znanje, takisto tudi predlog nadzorstva, kakor tudi proračun za tekoče poslovno leto.

Pozdravi gostov

Obrtni referent dr. Senkovič je nato pozdravil zborovanje v imenu mestne občine ter izrekel priznanje delu vodstva Združenja. Združenje po najboljših močeh podpira obrtno oblastvo v njegovem poslovanju, za kar mu gre topla zahvala. Združenje trgovcev je postalo činitelj v mariborski javnosti, ki ga morajo povsod vedno večji meri upoštevati. Upa, da ga bo Združenje tudi v bodoče podpiralo po svojih močeh. (Odobranje.)

G. Ferdo Pinter

se je v svojem, kakor tudi v imenu Zbornice za TOI in Tujsko-prometne zveze zahvalil za topli pozdrav. Dejal je, da mu je najvišja gospodarska institucija v Sloveniji, Zbornica za TOI, poverila nalogo, da v njenem imenu izrazi Združenju vse priznanje za njegovo stremiljenje in njegove akcije, ki jih bo Zbornica z vsemi svojimi močmi podpirala. Saj velja vendar vse akcije napredku trgovstva in trgovini v Mariboru. Tudi Tujskoprometna zveza ga je naprosila, naj čestita Združenju k njegovemu plodonosnemu delu. Govornik je izrazil nado, da bo organizacija mariborskega trgovstva tudi v bodoče lahko pokazala takšne uspehe, kakor jih je v preteklem letu. Upati je, da se bo trgovski stan, ki je vendar najbolj konstruktiven v državi, vendarle enkrat okrepil in zavzel ono pozicijo, ki mu po vsej pravici gre. (Odobranje.)

V imenu učnega osebja trgovske nadaljevalne šole je naslovil gosp. profesor Franjo Škof na zborovalce nekaj toplih besed. Dejal je, da se učiteljstvo trgovske nadaljevalne šole trudi, da stori čim več za pravilno vzgojo naraščaja. Uspehi se bodo dosegli le, ako učiteljstvo in delodajalci složno in stalno nadzirajo razvoj naraščaja in se drug drugega podpirajo. Potrebno je, da se trgovci poučijo pri vodstvu šole o napredku svojih vajencev, o njihovem značaju in sposobnostih. Često se namreč dogodi, da je vajenec porabna moč v trgovini, nikakor pa ni kos nalogam, ki mu jih zadaja šola. Posebno važno pa je, da se vsaka obolelost učenca takoj javi šoli. Veseli ga pa, da more ugotoviti, da je trgovski naraščaj od leta do leta boljši.

Predsednik g. Oset se je zahvalil govornikom in zaprosil dr. Senkoviča, naj še v bodoče podpira v svojem delokrogu stremiljenja trgovstva. G. Pinterja je prosil, naj še nadalje z isto vneto zastopala interese trgovstva pri Zbornici. G. profesor Škofu pa se je posebno zahvalil za njegov trud in je naglasil, da z vso pravico zasluži naziv, ki so mu ga dali, da je namreč oče naših učencev.

Druga poročila

G. Hinko Sax je poročal o poslovanju Simon Novakove ustanove za onemogle in obubožane trgovce. Ustanova je imela v preteklem letu din 47.831,25 dohodkov ter din 19.490,75 izdatkov. Premoženje ustanove ceni kurtorij na din 128.593,50.

Predlogi nekaterih članov

G. Stanko Koehek je predlagal, naj se Združenje z vsem poudarkom zavzame za izboljšanje cest, ki so postale že naravnost ovira za promet. Najslabši sta državni cesti iz Maribora proti Slovenski Bistrici in proti Ptuj in Čakovcu. (Sprejeto.)

G. Vilko Weixl: Za mariborsko trgovstvo bi bilo velike važnosti, ako bi si omislilo Trgovski poštinski dom na Pohorju, kjer bi člani letovali s svojimi rodbinami,

namesto da bi hodili v tuje kraje. Vsi slični domovi na Pohorju dobro uspevajo in so takšno akcijo zadnje čase začeli tudi zagrebški trgovci. Občni zbor je iniciativo vzel na znanje. V kratkem bo članski sestanek za ustanovitev posebne zadruge »Trgovski poštinski dom«.

Sekcija trgovcev z motornimi vozili in tekočim gorivom predlaga, naj Združenje z vsem poudarkom nastopi proti mestnim podjetjem, ki vedno bolj posegajo v delokrog trgovstva. Zlasti velja to za avtoservise na Glavnem trgu, za oddajo bencina in nafte, sploh za vse občinske prodajalne, od katerih občina nima ravno velikega dobička, trgovstvo pa neizmerno škodo! Store naj se koraki, da se to zlo odpravi. (Sprejeto.)

G. Petar Miovič je v drastičnih

barvah slikal položaj trgovstva, ki ga na lastni zemlji tuje polagoma, a stalno izpodriva in mu izpodriva eksistenco. Zato naj bodo trgovci borbeni in naj odločno in z neizprosno doslednostjo nastopijo za svoje pravice. (Odobranje.)

Podan je bil tudi predlog, naj bi se nabiranje prispevkov za razne dobrodelne, narodne in slične namene omejilo, ker je tega preveč. Trgovci bi bili pripravljeni dati določen znesek za te namene. Seveda pa bi se moralo zbiranje in razdeljevanje teh zneskov pravilno organizirati.

G. Klančnik je ostro grajal, da se morajo trgovci v mestu strogo držati navedbe o odpiranju in zapiranju lokalov, dočim par korakov onstran mestne meje v okolici to ni tako strogo. Na ta na-

čin prebivalstvo mnogo kupuje v okolici in s tem oškoduje trgovca v mestu.

G. Franjo Majer se je toplo zavzemal za stanovski tisk in polagal članom na sree, naj se vendar vsi naroče na »Trgovski list«, ki neustrašno brani interese vsega našega gospodarstva, zlasti pa trgovcev. Naj bo naročnik našega lista vsak trgovec, vsak obrtnik, sploh vsak gospodarstvenik. Če da trgovce najmanj en dinar za drug list, bo pač žrtvoval tudi en dinar za svoje stanovsko glasilo.

Ker je bil dnevni red izčrpan in se nihče več ni oglasil k besedi, je predsednik g. Oset zaključil v vsakem pogledu popolnoma uspeli občni zbor s pozivom, naj bodo člani borbeni za svoje pravice in naj složno delujejo za organizacijo in s tem za svoje interese.

Ljublianska proračunska seja

Proračun zvišan za 5,78 milijona dinarjev

V sredo popoldne je bila proračunska seja ljubljanskega občinskega sveta. Seja je potekala zelo mirno in je bila primeroma s prejšnjimi proračunskimi sejami tudi kratka. Končala se je namreč ob 10. uri zvečer, ker so se prijavili v debati samo trije govorniki.

Sejo je otvoril in vodil župan dr. Adlešič, ki je v svojem govoru naglasil zlasti naslednje misli: Računski zaključek za leto 1936/37. dokazuje, da smo že prvo leto dosegli lepe uspehe v korist ljubljanske občine. V novem proračunu smo po navodilih finančnega ministrstva predvideli samo v resnici neobhodno potrebne izdatke. Kljub temu pa je proračun zvišan za 5,78.298 din.

Naloge in dolžnosti mest so vedno večje in z zakoni in uredbami se predpisujejo občinam nove naloge, ki so zvezane z materialnimi izdatki. V ljubljanskem proračunu je takšnih izdatkov za 10 milijonov, kar znaša 13 odstotkov vsega ljubljanskega proračuna.

Zelo težka je obremenitev zaradi visokih anuitet, ki zahtevajo na leto 23 milijonov din.

Ta bremena so tako velika, da ne more občina ustreči vsem željam in storiti vse to, kar bi bilo potrebno. Za izpolnitev teh predlogov bi občina potrebovala najmanj še 10 milijonov din.

Kljub zvišanju proračuna za 5,78 milijona din, pa ne prinaša proračun nobene nove obremenitve, temveč so predvidene pri trošarinah celo nekatere olajšave. To je zasluga štednje in zboljšanja gospodarske konjunktore.

Župan je nato naglasil, da je Ljubljana zopet dobila stari kredit, ker nima mestna blagajna nobenih zaostankov.

Se vedno pa se čujejo pritožbe, da občina s svojimi trošarinami in uvozninami uničuje konkurenčno sposobnost ljubljanske industrije. Ti očitki so neupravičeni. Če se industrijska podjetja selijo na jugovzhod, je krivda v centralizmu in pomanjkanju socialnega čuta pri večkrat prikitem tujem kapitalu.

Upoštevati je treba, da je Beograd izločen iz banovin in zato ne pozna banovinskih doklad. Ljubljana je na periferiji in visoke železniške tarife škodujejo odjemu izdelkov ljubljanske industrije. Prevoz premoga iz Anglije na Sušak velja manj ko iz Trbovelj na Sušak. Zato večkrat slišimo, da se tudi v drugih državah ogibajo velika podjetja bližine državne meje, kar pa ni čisto res, ker je po svetu gostota gospodarskih podjetij na mejni enaki gostoti v sredini države. Zato tudi moramo zahtevati, da uživa Slovenija ena-

ke pravice in olajšave, kakor jih uživa središče države.

Župan dr. Adlešič je v svojem zagovoru občine, da ta ne obremenjuje v preveliki meri industrijo, ostro nastopil proti tujemu kapitalu, ki nima srca za naše delavstvo in ki ga skuša čezmerno izkoristiti. Takšnih industrij, ki bi narod izkoriščale in mu škodovala, si Ljubljana ne želi.

Kar pa je v njeni davčni moči, občina ščiti ljubljansko industrijo. Župan se sklicuje pri tem na to, da dovoljuje izjemoma nižje tarifne postavke trošarine in tudi uvoznine, da je vpeljala sistem pavšalacije tvornic in podjetij in da dovoljuje podjetjem pavšale na vse surovine tudi s popustom 40 do 50 odstotkov na že znižane uvoznine. Nudi tudi znatne olajšave na pogonsko silo industrije in so se zato tudi mnoge industrije priključile v zadnjem času na mestno elektrarno.

Glavna naloga obč. uprave je, da zniža breme anuitet ter se je posrečilo znižati obrestno mero tako, da znaša danes največ 8 odstotkov. Svoje poročilo je zaključil župan dr. Adlešič z željo, da bodi novi proračun nov korak k popolni konsolidaciji mestnega pogostarstva in k trajnemu napredku Ljubljane.

Sledilo je poročilo

načelnika fin. odbora prof. Dermastije.

Iz njegovega nad 3 in pol ure trajajočega poročila posnemamo naslednje:

Proračun se je začel izdelovati koncem julija. Po prvem osnutku je izkazoval proračun 132 milijonov izdatkov in 146 milijona prihodkov. Oziroma odbor je nato v 11 sejah pregledal proračun in ga znižal za 10 milijonov, nato ga je začel proučevati še finančni odbor, ki ga je znižal na 122,8 milijona din, dohodke pa zvišal na isto višino. Ta njegov proračun je bil tudi razgrnjen od 20. do 26. jan. in je bilo proti njemu vloženih 15 ugovorov oz. pripomb. Ta osnutek je bil nato še zvišan za 751.303 din, da je bil ves proračun zvišan na 123,6 milijona din, kar je za 5,8 milijona din več ko prejšnji proračun.

Glede tehnične ureditve proračuna je dejal poročevalec, da je proračun sestavljen tako ko prejšnji in je zato tudi pregleden. Proračun je tudi popolnoma realen, ker se je donosnost davkov zvišala. Zato je bil tudi dosežen blagajniški prebitok v višini 2 milijonov din.

Izdatki narasli že do skrajne meje

Ljubljanski proračun raste stalno. Upravni proračun je znašal leta 1935/36. 47,8 milijonov, leta

1936/37. je narasel na 58,1 ali za 28 odstotkov, leta 1937/38. na 64,4 milijona ali za 12 odstotkov, leta 1938/39 na 69,9 in sedaj na 73,7 milijona din. Od leta 1935/36. je narasel za več ko 28 milijonov din ali za 62 odstotkov. Dosegli smo skrajno mejo, čez katero ni mogoče več iti. Ta nagli porast proračuna se zato ne sme več nadaljevati.

Od upravnega proračuna odpade danes na vsakega prebivalca Ljubljane že 848 din, če pa upoštevamo tudi proračun mestnih podjetij, potem celo 1425 din.

A naloge, ki bi jih morala rešiti Ljubljana, so še velike in profesor Dermastija je nekaj teh naštel:

ureditev cest bi veljala najmanj 10 milijonov, spopolnitev kanalizacije tudi 10 milijonov, položitev novih vodovodnih cevi (sedanje cevi so stare že 50 let) okoli 25 milijonov din.

Tudi vprašanje tržnice se ne more več odlašati in za tržnico bo potrebnih 3 milijone din, občinska bolnišnica bo zahtevala 1,8 milijona, izolirna bolnišnica, ki jo po zakonu moramo postaviti, najmanj 5 milijonov din, zavetišča za onemogle (ker je sedanje prenapolnjeno) tudi 10 milijonov din.

Potrebne bi bile izpopolnitve pri klavnici, za kar bi bilo treba 4 milijone.

Končno pa je potreben tudi nov magistrat. 100 milijonov in tudi več bi potrebovala Ljubljana za nujne investicije. (A kje je še ostala koncertna dvorana, cenena delavska stanovanja, itd., dostavljamo mi! Op. ured.)

Nujno potrebno je, da se Ljubljana

razbremeniti izdatkov za državne posle.

Ti izdatki so dvojni: osebni in stvarni in znašajo danes že 9 milijonov 678.946 din ali 13,13 odstotka vsega proračuna.

Tudi banovini plačuje Ljubljana preveč. V bednostni fond je vplačala Ljubljana 2,5 milijona din, do srede preteklega meseca pa je dobila iz tega fonda celih 50.000 din ali 1,99 odstotka.

Okrajnemu cestnemu odboru plača Ljubljana 1.644.251 din, obljubljeno pa je bilo, da dobi 800 tisoč dinarjev, dejansko pa ne bo dobila več ko 400.000. Pri tem pa mora vse svoje ceste vzdrževati sama.

Ljubljana se mora od teh dajatev razbremeniti!

Nujno potrebna je tudi konverzija dolgov

Kakor je omenil župan, je anuitetna služba previsoka. Sedaj se

anuitele v redu plačujejo, doseči pa je treba konverzijo dolgov ev. s pomočjo države. Treba bo znižati obrestno mero ali pa dobiti posojilo, s katerim se bodo odplačali dolgovi s previsokimi obrestmi. Samo s konverzijo obrestne mere od 8 na 6 odstotkov bi se moglo na leto prihraniti en milijon din. Potrebno pa je tudi skrajno varčevanje.

Osebnih izdatki preveč rastejo

Nato je poročevalec Dermastija podrobno govoril o osebnih izdatkih, ki znašajo 22,84 odstotka celotnega in 28 odstotkov upravnega proračuna. Pravi, da primeroma z drugimi mesti osebni izdatki v Ljubljani še niso previsoki, ker so znašali v Beogradu 28,33 odstotka, Zagrebu 21,42 odstotka, Ljubljani 21,60 (s specialnimi proračuni), Sarajevu 31,77 odstotka celotnega proračuna.

V državi znašajo osebni izdatki celo 45,19% vsega proračuna, pri banovini pa 26,33%.

Vendar pa število osebja preveč narašča: leta 1935. je bilo v Ljubljani 950 nameščenecv, dne 1. aprila 1936. 1044, 1. aprila 1937. 1147, 1. aprila 1938. 1214 in dne 1. oktobra 1938. že 1285 nameščenecv.

Ljubljanska mestna blagajna mora izplačati vsakega prvega v mesecu 1,9 milj. din nameščenecv, sedaj pa bo morala pripraviti v ta namen že vsakega prvega 2 milijona dinarjev.

Nato je poročevalec podrobno govoril o posameznih poglavjih proračuna ter pojasnil vse postavke in vse spremembe.

Končno je govoril o

mestnih dohodkih in davčinah.

Vseh davčnih zavezancev je v Ljubljani 16.500, davčna podlaga pa znaša 16.585.000 din. Mestna doklada znaša v Ljubljani 60%, v Beogradu 20, Zagrebu 40, Mariboru 50, Subotici 45, Celju 75% itd. Izjemno stališče ima Sarajevo, kateremu se je kot edinemu mestu v Jugoslaviji posrečilo vpeljati progresivno doklado od 10 do 100 odstotkov.

Prof. Dermastija je nato podrobno navedel vse davčine in njih dohodke ter omenil, da je bilo mogoče ustreči samo nekaterim željam. Tako se je znižala trošarina za sladkor, riž in sodo (a seveda tudi Bafi za gumijaste čevlje).

Poročal je nadalje o raznih pravilnikih ter končal svoje temeljito poročilo v nadi, da bo imelo delo občinske uprave trajen uspeh.

Sledila je še kratka debata, v kateri so govorili dr. Ravnihar, g. Kralj in inspektor Wester, na kar je bil proračun sprejet z vsemi proti trem glasovom.

Zunanja trgovina

Na Reko je odpotovala naša trgovinska delegacija, da se pogaja s pristojnimi italijanskimi organizacijami in ustanovami o prodaji naše živine v Reki in drugih italijanskih trgih.

Poljska vlada je predlagala naši vladi, da se čimprej začne trgovinska pogajanja za sklenitev nove pogodbe. Ker pa so naši trgovinski strokovnjaki v marcu zaposleni, bodo trgovinska pogajanja šele v aprilu. Zakaj morajo voditi trgovinska pogajanja vedno eni in isti, res ne razumemo.

Narodna banka je izplačala dne 28. februarja v italijanskem kliringu nakaznice do št. 1711 z dne 27. februarja 1939. Dne 1. marca je izplačala v poljskem kliringu nakaznice s št. 201 z dne 15. februarja 1939.

Zelo slab blagovni promet je že nekaj tednov v splitski luki. V primeri z lani in predlani je letošnji promet mnogo manjši.

Znani španski multimilijonar Juan March, ki je finansiral generala Franca in ki se je v zadnjem času zelo trudil, da se obnove gospodarski stiki Španije z Vel. Britanijo, je odprl v Londonu svojo podružnico pod imenom »Juan March and Co.«

Združenje trgovcev za okolico v sodnem okraju ptujskem

v Ptuju sklicuje za dne 9. marca 1939. ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu v Ptuju svojo redno letno skupščino.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo tajnika.
4. Računski zaključek za leto 1938. in proračun za l. 1939.
5. Poročilo nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Volitev predsednika, 1 namestnika člana uprava in 2 delegatov za redno letno skupščino Zveze trg. združenj.
8. Trgovsko-nadaljevalna šola.
9. Predlogi.
10. Slučajnosti.

Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj ene tretjine članov, sicer je eno uro pozneje istotam in z istim dnevnim redom skupščina, ki sklepa pravomočno ne glede na število članstva.

Članom, ki se brez predhodne tehtne opravičbe skupščine ne bi udeležili, ima uprava po čl. 8 pravil pravico naložiti denarno kazen v korist blagajne za podpiranje trgovsko nadaljevalne šole.

Samostojni predlogi članov se morejo v smislu čl. 378 zak. o obratih obravnavati samo tedaj, ako so bili tri dni pred skupščino upravi pisмено prijavljeni.

Sklepni račun za leto 1938. proračun za l. 1939. in zapisnik zadnjega občnega zbora so na vpogled pri predsedniku vsak dan od 8. do 12. ure do vključno 6. marca 1939.

Davčni svetovalec

Kdaj odmerja rentnino oz. ugotavlja davčno osnovo za rentnino davčni odbor in ne davčna uprava? (Gosp. A. M. v Lj.)

Odgovor: Davčno osnovo za rentnino ocenja in določa davčni odbor samo t. kadar vrednost dohodka imovinskega predmeta ali imovinske pravice ni določena s pogodbo ali z drugo listino; 2. kadar je neznan višina dolgovnega razmerja in višina obresti, oz. obrestne mere po tem dolgovnem razmerju; 3. kadar je sicer znana višina dolgovnega razmerja, a ni znana višina obresti in obrestne mere po tem dolgovnem razmerju. — Zakon o neposrednih davkih razlikuje med dolgovnimi razmerji in med imovinskimi pravicami. V praksi se večkrat ne dela ta razlika v tem smislu, da se smatra, da zakon prepisuje ugotavljanje davčne osnove samo za dohodke iz imovinskih predmetov in pravic in da je ugotavljanje davčne osnove iz dolgovnih razmerij prepustil davčni upravi, ki je itak pristojna za odmero rentnine. Toda iz pravilnika izhaja, da ima davčni odbor pravico ugotavljati odmero osnovo tudi v dolgovnih razmerjih.

G. S. v Lj. — Ali se smatrajo dnevni, katere prejema privatni nameščenci, kot del plače ali kot del provizije? Ali se morda smatrajo kot efektivni stroški?

Odgovor: Onerozni prejemki v višini dokaznih stroškov se pri osebah, ki so zaposlene ali nameščene v privatni službi, ne smatrajo za dohodke, zavezane uslužbenskemu davku. V privatni službi se smatrajo za onerozne prejemke dnevni, potni stroški itd. Ti so zavezani uslužbenskemu davku samo v kolikor presegajo ali običajne stroške, ali pa strošek, ki so dokazani. Trgovski potnik, ki od svojih dnevnic normalno ne more ničesar prihraniti, ni dolžan za te dnevne plačati uslužbenskega davka. Davek plača edino za prihranke na dnevni-

Trgovskemu naraščaju!

Dobro treba znati pisati na stroj!

V današnji dobi se pišejo poslovna pisma na pisalni stroj. V bodočnosti pa se bodo pisala sploh samo na stroj. Takšen je razvoj in kdor se z njim ne sprijazni, ta zaostaja. Če pa se pišejo vsa poslovna pisma na stroj, potem iz tega sledi, da mora poslovni človek popolnoma obvladati pisalni stroj, pisati na njem hitro in brez napake.

Prednost pisalnega stroja je v njegovi jasnosti. Zato pa tudi ni nič bolj nesmiselnega ko pismo, spisano na stroj, a z vse polno napakami. Naravnost mučno je čitati takšno pismo in pisec pisma se ne more slabše predstaviti, kakor če napiše pismo s polno napakami. Vsak, kdor prejme takšno pismo, bo dejal: Kaj piše na stroj, če pa ne zna!

Treba se zato resno učiti, da se človek res nauči pisati na pisalni stroj. Pisanje na stroj ni igračkjanje, temveč resno delo. Vsako delo pa se mora človek naučiti. Nikakor ne zadostuje, če se človek nauči pisati na stroj za silo. Tako piše začetnik, poslovni človek pa ne sme nikdar izgledati kot začetnik. Kdo pa bo dal kaj na mnenje začetnika, kdo mu more zaupati?

Ne more se človek naučiti pisati na stroj kar čez noč. Tudi pisanje na stroj se mora človek učiti po metodi. Najprej treba pisati počasi in gledati na to, da pri počasnem pisanju ne bo niti ene napake. Ko je to doseženo, se piše hitreje. In ko zopet ni napak, še hitreje. Le tako se človek čisto odvadi delati napake.

In ne pisati samo z enim prstom. Vsi prsti hočejo delati in morejo delati, ne pa samo eni. Le na ta način se piše tudi hitro. Tudi hitrost je ena prednost pisalnega stroja. Zakaj ne bi tudi te prednosti stroja izkoristili?

In paziti je treba tudi na ob-

liko na stroj spisanih pisem. Silno grdo je, če se ne začnejo vrste vse lepo ena pod drugo. Tudi znak silne zanikrosti je to, saj so vendar na stroju vsi potrebni pripomočki, da se prav vpiše.

Popoln uspeh more imeti samo ono na stroj spisano pismo, ki je brez napak in čigar oblika je lepa. Danes se oblika dostikrat zanemarija, toda vse kaže, da se bo to nehalo. Kdor pa je enkrat začel zanemarjati zunanjo obliko pisma, ta se težko odvadi te napake.

Da so pisma lepo napisana na stroju, pa je potreben tudi dober pisalni stroj. Ne kupujte zato strojev, ki so se že dvakrat in več izplačali, ki pa so poceni. V resnici so ti stroji zelo dragi in naj bo njih cena še tako malenkostna. Na njih se piše slabo in tudi sami pišejo slabo.

Kdor se misli posvetiti trgovskemu poklicu, ta ve, da bo potreboval pisalni stroj. Ali ni najbolj pametno, če si ga sam nabavi? Pisalni stroj je orodje modernega poslovnega človeka. Poslovni človek brez pisalnega stroja je kakor vojak brez puške.

Niso ravno poceni pisalni stroji, toda kdor varčuje, si ga more omisliti. In ko si ga bo nabavil, bo tega vesel, ker se bo zavedal, da je sedaj bolj pripravljen za življenje. Pa tudi pri iskanju službe mu bo laglje. Kdor se predstavi šefu s takšnim strojem, ta že s tem napravi na šefa dober vtis. To tudi po pravici, kajti kdor si je nabavil stroj, ta misli na prihodnost, temu je mogoče zaupati.

Ni pripravljen za življenje, kdor ne zna pisati na stroj! Ne pozabite tega, ker velja in uporaba pisalnega stroja raste. Glejte zato, da znate brez napak in hitro pisati na stroj!

Praktični nasveti

Pisalni stroj naj bo dolgo živ

Dober pisalni stroj je drag. Zato je tudi treba gledati na to, da živi dolgo. Dolgo pa živi, če se prav ravna z njim. Naj zato podamo nekaj nasvetov, kako je treba ravnati s strojem.

1. Če se pojavi na stroju kakšna napaka in človek ne pozna dobro stroja, potem naj sam ne popravlja, ker bo sicer stroj samo pokvaril. Zato naj da stroj v popravilo. To sicer nekaj velja, toda stroj je ohranjen in na njem se bo pisalo dobro.

2. Stroj naj namaže vedno tisti, ki to delo zna. Kdor pa tega ne zna, ta bo morda uporabil preveč olja in posledica bo, da bo na nekaterih delih stroja preveč olja, na drugih pa premalo. Nevarnost je potem, da bo papir zamazan. More se pa tudi zgoditi, da se olje strdi in da bo stroj teklen trdo.

3. Vsak drugi mesec naj bi stroj pregledal strokovnjak. Stroj za služi pozornost.

4. Po uporabi je treba stroj vedno pokriti. To je prav za prav samo po sebi umevno, toda mnoge strojepiske na to zahtevo pozabljajo.

5. Previdnost je potrebna tudi pri uporabljanju radirke. Ta je prepojena z ostrim smirkovim papirjem. Če se ne pazi, pride prah radirke na cilindre in mnogo dela bo treba, da se cilindri očistijo. Zapomniti si je treba, da je eah, katerih pa normalno ni, ker so dnevni praviloma tako določene, da krijejo komaj dejanske stroške.

prah radirke za stroj pravi strup. Če se že mora radirati, potem je treba besedilo, ki naj se popravi, potisniti na valjarju tako daleč iz stroja, da prah nikakor ne pade v stroj. Dragi stroji to pozornost vsekakor zaslužijo.

Odjemalcem treba nuditi udobnost

Starejši ljudje stoje težko. Zakaj ne bi bil pri roki stol, ki bi jim ga mogel ponuditi prodajalec? Tudi mizica, na katero bi mogla odjemalka položiti stvari, ki jih ima v rokah, bi bila koristna. V Nemčiji so tudi trdke, ki imajo poseben prostor za nakupovalce in v teh prostorih papir, črnilo in pero, če bi stranke morale v naglici kaj napisati.

Sploh je treba gledati na to, da se počuti odjemalec v trgovini čim boljše. Ta bo rad prišel še v drugič.

Reklama v inseratni rubriki »Službo dobe«

Neko trgovsko podjetje je objavilo med malimi oglasi vest, da išče novega prodajalca. To ni nič posebnega, ker takšnih inseratov je vse polno. Nekaj posebnega pa je to, da je znalo to podjetje združiti v inseratu za novo moč še reklamo za sebe. Nekako tale inserat je objavila družba:

»Tvrdba, Pri dobri izbiri, trgovina z dobrim blagom in posrečene nakupa išče za 15. marec dobrega prodajalca, ki dobro pozna stroko in ki zna tudi dobro postreči strankam.«

Tvrdba je na ta način izkoristila svoj inserat za novega pomočnika ter z njim tudi poagitala

za sebe! Zakaj ne bi ljudje zvedeli, da se pri tej trdki kupuje dobro? Inserat se zaradi tega sicer nekaj podraži, zato pa deluje dvakratno. V resnici tudi ni razloga, da ne bi na lep način povedali javnosti, da se je obseg vaše trgovine silno dvignil, da potrebujete novega pomočnika. Dober vtis pa bo na ljudi napravilo tudi to, če berejo, da iščete pomočnika, ki zna biti ustrezljiv strankam. Ne pozabite pa tudi na to, da so vaši odjemalci radovedni na to, kakšen bo novi prodajalec. Zakaj ne bi ustregli njih radovednosti.

Denarstvo

Šalterske devize se morejo do 100 odstotkov prodajati po svobodnem tečaju

Narodna banka je izdala odlok, kakor poroča »Jug. Kurir«, da se morejo šalterske devize prodajati po svobodnem tečaju, in sicer v celoti. Predpis, da morajo lastniki šalterskih deviz ponuditi eno tretjino Narodni banki po posebnem (nižjem) tečaju, se odpravlja.

Pooblaščen denarni zavodi bodo smeli izdajati potrdila za nekatere izvozne predmete

Narodna banka je sklenila, da zaradi poenostavljenja devizne politike morejo izdajati potrdila za izvoz določenih predmetov tako v klirinške ko v neklirinške države pooblaščen denarni zavodi. Ta dovoljenja smejo izdajati za izvoz konoplje, nekih rud in kovin, velikih koč itd. Ta potrdila je izdajala doslej samo Narodna banka. Odlok Narodne banke pomeni znatno olajšanje v zun. trgovini in deloma tudi omiljenje dosedanjega centralističnega kurza.

Uradni tečaji za marec

Minister za finance je odločil, da veljajo za mesec marec ti uradni tečaji:

1 napoleon	din	305
1 zlat turška lira	»	346'50
1 angleški funt	»	238
1 ameriški dolar	»	50'70
1 kanadski dolar	»	50'30
1 nemška marka	»	14
1 zlot	»	9'50
1 belga	»	8'55
1 pengö	»	9
1 braziljski milreis	»	2'55
1 egiptovski funt	»	238'50
1 palestinski funt	»	238
1 urugvajski pesos	»	16
1 argentinski pesos	»	10'80
1 čilski pesos	»	1'25
1 turška papirn. lira	»	35'20
100 albanških frankov	»	1630
100 francoskih frankov	»	131'50
100 švicarskih frankov	»	1155
100 italijanskih lir	»	232
100 nizozemskih gold.	»	2720
100 bolgarskih levov	»	45
100 romunskih lejev	»	33
100 danskih kron	»	1175
100 švedskih kron	»	1255
100 norveških kron	»	1225
100 pezet	»	160
100 drahem	»	38'50
100 češkoslov. kron	»	150'50
100 finskih mark	»	104
100 letonskih lat	»	785
100 iran. (perz.) rialov	»	110

Tem tečajem je že prištet pribitek (»prim.«).

Hranilne vloge Drž. hip. banke so znašale koncem decembra 1441,8 milijona din, za 59,8 milijona din več ko v novembru in za 57,8 milijona več ko v decembru 1937. Pred izbruhom septembrske krize v l. 1938. pa so znašale 1489,8 milijona din, torej da kljub pripisanim obrestim še vedno niso dosegle stare višine.

Za novega direktorja Priv. agr. banke je bil imenovan dosedanj namestnik glavnega direktorja Milorad Jevremović.

Tečaj turističnega dinarja je določila Narodna banka na 258 din za en funt. Ta tečaj velja za dva meseca. Dosedaj je bil turistični dinar odvisen od vsakokratnega tečaja na borzi.

Narodna banka je v svrhu čim bolj uspešne kontrole nad fakturiranimi cenami k nam uvoženega blaga ter preprečevanja kršitve deviznih predpisov uvedla kontrolo cen po uvoznih dokumentih, na podlagi katerih se plačuje uvoženo blago.

Tako dober tek vzbuja

naravna Rogaška slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30letni vo ni izogibali, piti to vodo, ker jim je povzročila prevelik tek.

Doma in po svetu

Narodna skupščina je začela načelno proračunsko razpravo. Uvodni ekspeze je podal finančni minister Gjurčić. V glavnem je ponovil svoj ekspeze, ki ga je imel že v finančnem odboru. Nato je prečital poslanec Popović poročilo finančnega odbora. S tem je bila dopoldanska seja skupščine končana in se je nato popoldne seja nadaljevala. Prvi poročevalec finančnega odbora Gavrilović je naglasil, da morajo biti glavna načela naše finančne politike povečanje proizvodnje, stabilnost cen in dinarja. Zahteval je svobodo tiska, toda tudi tisk se mora zavdati svoje odgovornosti. Izrekel se je nadalje za široko samoupravo ter za reševanje hrvatskega vprašanja brez vsakega taktiziranja.

Od slovenskih poslancev je kot prvi govoril dr. Lavrič. Tudi on je govoril za izvajanje načel, ki so bila navedena v vladni deklaraciji. Govoril je o potrebah Slovenije in njenem zastopavljanju ter zlasti naglasil, da hodijo ljudje iz srbskih krajev v Slovenijo samo na letovišča in da zato ne poznajo težav, ki jih mora premagovati Slovenija. Nihče tudi ne vidi, kako je Slovenija mnogo bolj obremenjena ko druge pokrajine in kako so v Sloveniji občinske in banovinske davčine največje. Zahteval je uvedbo samouprav, ker se samo na ta način more odpraviti birokratski centralizem, ki nam je že v sramoto. V gospodarski politiki priporoča previdnost. Nato je opozoril na težko stanje kmetijstva. Na koncu svojega govora je zahteval sklicanje gospodarskega sveta, ki ga naša ustava tudi določa. Izjavo poslanca dr. Lavriča za gospodarski svet jemljemo s posebnim zadoščenjem na znanje.

V narodni skupščini se je ustanovil klub poslancev bivše zemljoradniške stranke. Šef kluba je bivši minister Jovo Jovanović, podpredsednik pa dr. Tupanjanin.

Kompromis za volitve v Pokojninski zavod je bil baže dosežen, kakor poročajo slovenski dnevniki. Podrobnosti o tem kompromisu pa se še niso sporočile.

Trgovinski minister Tomić si je v Zagrebu ogledal dela zagrebske obrtne šole za newyorško razstavo. Minister je izrekel voditelju šole svoje priznanje.

Za šefa kabineta ministra za trgovino in industrijo je bil imenovan Stanoje Janković, dosedaj starešina okrajnega sodišča v Titelu.

Dragiša Stojadinović, bivši narodni poslanec, ki je bil obsojen na 4 leta zapor, ker je pripravil atentat na bivšega min. predsednika dr. Stojadinovića, je bil pomiloščen.

Na konferenci sadjarjev v Mariboru je bilo sklenjeno, da se sežda v Mariboru silos za sadje.

Splitška kulturna društva so poslala ministrskemu predsedniku Cvetkoviću prošnjo, da se ustanovi v Splitu stalno gledališče.

Delniška družba »Zorka« v Beogradu, ki je lani odprla novo kemično tvornico v Šabcu, bo zvišala delniško glavnico od 15 na 25 milijonov din.

Na pobudo Kmetijske zbornice moravske banovine je bila v Beogradu konferenca vseh kmetijskih zbornic v državi, da bi se ustanovilo skupno predstavništvo vseh kmetijskih zbornic, ki bi imelo svoj sedež v Beogradu. Konferenca se je v načelu izjavila za skupno predstavništvo.

Francosko-jugoslovanski zdravniški teden se je začel v Parizu. Dolgoletni občinski uradnik v Vranjinem Vrhur Nikolić je poveril 300.000 din.

Med Jugoslovani in Turčijo se začne 6. marca pogajanja o reviziji pogodbe o opiju.

Italijani, ki so se zadnje čase vrnili iz Francije, bodo večinoma kolonizirani v italijanskih afriških kolonijah.

Madžarska vlada je sklenila, da zniža carino na potniške avtomobile ter bi se ti potem pocenili od 6200 na 4500 pengov.

Tržna poročila

Devizno tržišče

Skupni devizni promet znaša v februarju din 44.419.827, dočim je znašal v januarju t. l. skoraj en milijon dinarjev manj. V primeri s februarjem 1938 se je povečal devizni promet za celih 27 milijonov dinarjev, a v primeri z januarjem 1938 pa tudi za nad pet milijonov dinarjev, kar je vse-kakor razveseljiv pojav.

V posameznih devizah je bilo v preteklem mesecu perfektirano največ zaključkov v privatnoklirinških devizah, in sicer v devizi London več kot polovico celomesečnega prometa, t. j. 24,4 milijona dinarjev, v devizi Berlin pa blizu 20 milijonov dinarjev. Razen tega je bilo še nekaj zaključkov v devizi Curih, znatno manj pa v Solunu, Pragi in Budimpešti. Če primerjamo ta promet z onim v januarju t. l., vidimo, da se je zmanjšal promet z angleškimi funti za približno dva milijona dinarjev, baš nasprotno pa se povečal skorajda za istotoliko promet z nemškimi markami.

Ves pretekli mesec je angleški funt notiral nespremenjeno na bazi din 236'10 (povpraševanje) in dinarjev 239'90 (ponudba), medtem ko je nemška marka beležila brez izprememb na bazi din 13'70 za denar in din 13'90 za blago. Devizni zaključki so bili storjeni na tej bazi: Angleški funt po tečaju

Opozarjamo na današnji oglaševalni prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

din 238'— oziroma din 258'—, a nemška marka po tečaju din 13'80.

Efektivno tržišče

Tendenca za državne papirje je bila ves minuli mesec nespremenjena trdna oziroma zelo trdna, zadnje dni pa je celo čvrsta. Prometa ni bilo v državnih efektih, pač pa je bilo na borzi prodano oziroma kupljeno pet delnic Narodne banke po tečaju 7.800 din in 970 delnic Trboveljske premogokopne družbe po tečaju 188 din; skupni promet je dosegel le 221.000 dinarjev.

Zanimanje je še nadalje zelo slabo.

Blagovno tržišče

V žitu je bilo zelo malo zaključkov, cene so ostale brez izprememb pri rži, ječmenu, ovsu in ajdi, dočim se je koroza pocenila (času primerno suha) za din 10'—, umetno sušena koroza pa za dinarjev 6'— pri 100 kg, nasprotno pa se podražila pšenica za din 3'50 pri 100 kg tekom februarja t. l.

Moka vseh vrst je notirala za din 5'— pri 100 kg nižje, otrobi pa docela nespremenjeni.

Zelo malenkostna razlika v cenah je bila pri fižolu in pri krompirju, dočim je seno, slama in premog v noticah nespremenjen.

Prav takšno sliko nam nudi

lesno tržišče.

Tendenca še vedno mlačna, promet nezadovoljiv, a cena večidel brez sprememb.

Ivoz v Italijo je nekam oživel, ker se tudi plačila v zadnjem času

že kar zadovoljivo hitro izvršujejo. Potrebno bi bilo, da bi naši italijanski odjemalci dobivali redneje in številnejše licence za uvoz našega lesa, ker bi se le na ta način naš izvoz lahko še povečal. Naši izvozniki pričakujejo, da bo Italija nekako sredi tega meseca izdala večje število uvoznih licenc, kar bo našo lesno trgovino z Italijo še bolj poživilo.

Nasprotno pa gre čim dalje manj našega lesa v Nemčijo, ki ne jemlje več takih količin, kakor prej nje mesece in tudi namenoma zadržuje ter omejuje izdajanje potrebnih deviznih dovoljenj. Na drugi strani pa je vzrok znatni omejitvi našega izvoza v Nemčijo ta, da mnogi naši izvozniki nočejo več riskirati tako velikih zaključkov, ker so po znanem nedavnem padcu tečaja nemške marke utrpeli zelo občutne izgube. Izgledi za

bližnjo bodočnost niso ravno zadovoljivi.

Naša izvozna trgovina z Anglijo se kar noče poživiti in je zelo nezadovoljiva tako glede cen kakor tudi glede količine. To mlačnost povzročajo predvsem izredno nizke cene, ki jih nudijo velike angleške uvozne tvrdke za naše blago. Možnosti pa je še dovolj, da se naša lesna kupčija razvije in razširi na druga važna lesna tržišča, ki nudijo znatno boljše cene. Eno takšnih tržišč bo n. pr. v kratkem špansko, le potrebno je, da si naša plasna pravočasno zagotovimo.

Radio Ljubljana

Sobota 4. marca. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgersson popotoval z divjimi gosmi. — Po-vest v nadaljevanjih — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Beseda k prazniku (F. S. Finžgar) — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: O žabah, klobasah in drugih rečeh. — Kmečki pisan večer. Besedilo napisal ing. O. Muck. Izvajajo člani rad. igr. družine. Vodi ing. Ivan Pengov — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja dne 5. marca. 8.00: Ruski sekstet — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Plošče — 9.45: Ver-ski govor (dr. Roman Tominec) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 10.45: Boris Godunov: Zarota (odlomki iz op., plošče) — 11.00: Klavirski koncert: gđc. Silva Hrašovec — 11.30: Radijski orkester — 12.00: Klavirski koncert s spremljevanjem orkestra (gđc. Silva Hrašovec in Radijski orkester) — 12.30: Naše pesmi (plošče) —

13.00: Napovedi — 13.20: Veseli godci — 14.00: Plošče — 17.00: Gospodarska navodila in tržna poročila — 17.30: Plošče — 18.00: Janko Moder: Domačija, ljudska igra (člani rad. igr. družine) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« — 20.30: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek 6. marca. 12.00: Opretni napevi (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Paberki iz vsakdanjega zdravstva: O teku (g. dr. Anton Breclj) — 18.20: Charpentier: Vtisl iz Italije, simf. pesnitev (plošče) — 18.40: Napevi Paglovčeve pesmarice iz l. 1733 (dr. Josip Cerin) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Rezervirano za prenos — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Prenos iz restavracije »Emona«.

Sejmi

6. marca: V Višnji gori, Novem mestu, Poljčanah, Ormožu, Sv. Petru pod Sv. gorami, Murski Soboti.

7. marca: V Črnomlju, Št. Janžu (Dol.), Ormožu, Mariboru, Veržeju.

8. marca: Na Rakeku, v Veliki Loki, Celju, Ptuj, Trbovljah, Pilštajnu, Dol. Lendavi.

9. marca: V Sodražici, Turnišču.

10. marca: Na Raki, v Starem logu, Mariboru, Dol pri Hrastniku, Kapelah pri Brežicah, Sv. Juriju-Taboru.

11. marca: V Gradcu, Slovenjem Gradcu, Brežicah, Celju, Trbovljah, Slovenski Bistrici.

Naročajte »Trgovski list«!

D. PERKON, LJUBLJANA
CELOVSKA 38 TEL. 30-78

PRVO PODJETJE z moderno urejenimi delavnicami za popravila in preizkušnje vseh sistemov (Bosch, Scintilla, Noris, Siemens, Dynastart, Lucas, Delco-Remy itd.)

AVTO-MOTO in AVIJONSKI ELEKTROMOTORJI in APARATI.

REZERVIRANI DELI VEDNO NA ZALOGI!

Najugodnejši nakup

O vseh vrst VOLNE, za ročna dela in strojno pletenice, BOMBAŽA, SVILE, NOGAVIC, ROKAVIC, PLETENIN, raznega PERILA itd.

Vam nudi v stalno veliki zalogi

tvrdka

KARL PRELOG, Ljubljana
ENGROS: Gosposka ul. 3

Svilene rute

na debelo pri

FRANC DOBOVIČNIK, Celje

Ustanovljeno 1850

Zaloga vseh vrst stekla, porcelana in keramike. Stavbno in umetno steklarstvo. Specialna zaloga in okvirjenje slik

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA

Wolfova ulica štev. 4

Telefon 33-80

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi polizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-

žice, risalne bloke itd.

PROMETNA BANKA D. D.

V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2

Telefon 21-49

Ugodni trgovski krediti

Eskompt menic — Nakazila v inozemstvo

Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve

Obrestovanje vlog od **4%** do **5%**

JUGOČESKA

Jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d.

K R A N J

Proizvaja:

barvano in

tiskano blago

iz bombaža in

umetne svile

Zahtevajte proizvode te domače tvornice!

